

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Робота з дітьми-сиротами і позбавленими батьківського піклування»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність – *013 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма: *Початкова освіта*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *3, семестр – 6*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Шикітка Галина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач; e-mail: halyna.shykitka@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Сучасне суспільство висуває якісно нові вимоги до особистості педагога, рівня його освіченості та професійної кваліфікації. Підготовка фахівця-педагога можлива лише за умови глибокого, системного вивчення психолого-педагогічних дисциплін, що спрямовані на особистісно орієнтовану модель освітньої парадигми та утвердження принципу гуманізму у навчально-виховному процесі освітніх закладів. Вивчення курсу «**Робота з дітьми-сиротами і позбавленими батьківського піклування**» передбачає розгляд основних напрямків виховної роботи, ознайомлення з інноваційними формами і методами виховання, технологічними аспектами педагогічної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, спрямовується на підготовку здобувачів вищої освіти до реалізації професійної функції організації педагогічної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

2. Метою викладання навчальної дисципліни «**Робота з дітьми-сиротами і позбавленими батьківського піклування**» є засвоєння здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти специфіки організації, змісту і методик виховання дітей-сиріт та дітей, що залишилися без батьківської опіки, з метою забезпечення основних умов для їх повноцінного розвитку у закладах освіти.

Завдання курсу полягають у вивченні соціально-психологічних особливостей розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; особливостей соціальної адаптації дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; ознайомленні зі специфікою виховної роботи у закладах освіти; оволодінні майбутніми фахівцями-педагогами основними методиками виховання дітей поза родиною; оволодінні педагогічними технологіями роботи з конкретною дитиною та дитячою групою.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «**Робота з дітьми-сиротами і позбавленими батьківського піклування**» студенти ознайомляться з суспільним явищем – сирітство та причинами його виникнення; із вітчизняним досвідом опіки і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; особливостями навчання й виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; основними положеннями щодо організації педагогічного процесу в умовах навчання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; технологіями налагодження педагогічної співпраці з

такими дітьми через співпрацю зі шкільним психологом, соціальним педагогом, медичним працівником та іншими учасниками освітнього процесу; типовими проблемами й труднощами, що виникають в процесі роботи з такими дітьми; із інноваційними формами опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні та технологічними аспектами педагогічної роботи; зарубіжним досвідом упровадження ефективних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у закладах освіти.

4. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- історичні витоки феномену сирітства;
- особливості розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- особливості навчання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- передовий педагогічний вітчизняний та зарубіжний досвід соціально-педагогічної роботи з категорією «діти-сироти»;

вміти:

- визначати основні напрямки виховної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;
- упроваджувати ефективні форми і методи виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в закладах освіти;
- застосовувати інноваційні форми виховання та технології педагогічної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;
- створювати морально-психологічний комфорт в групі на засадах дитиноцентризму, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, гуманності, співпраці;
- застосовувати теоретичні знання для розв'язання педагогічних ситуацій у процесі взаємодії з дітьми, виховання яких відбувається поза родиною.

Література

1. Доля І. Упровадження ефективних форм виховання в системі державної та сімейної опіки: міжнародний досвід та уроки для України. URL: <http://old.niss.gov.ua/monitor/March08/04.htm>. (дата звернення: 02.12.2019).
2. Картер Р. Опіка над дітьми: сім'я і держава. Вплив інституційної форми виховання на розвиток дітей. Київ: Логос, 2005. 88 с.
3. Манохіна І.В. Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування: навчальний посібник / І.В. Манохіна. – Дніпропетровськ, 2012. 276 с. ISBN 978-966-434-231-2
4. Мордань О. Міжнародна практика реформування державної системи опіки: досвід для України. Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. праць, 2012. № 2. С. 75-85.
5. Потопахіна О.М. Соціальний захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа: Монографія. Одеса: Фенікс, 2009. 2004с.
6. Соціальна педагогіка [Текст]: мала енцикл. / за заг. ред. І.Д. Зверєвої. К.: Центр навч. л-ри, 2008. 336 с.
7. Соціальна педагогіка: теорія і технології [Текст]: підручник / за ред. І.Д. Зверєвої. – К.: Центр навч. л-ри, 2006. 316 с.
8. Соціальний захист населення України: навч. посіб. / [авт. кол. І.Ф. Гнибіденко, М.В. Кравченко, О.М. Коваль та ін.]; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. Київ: Вид-во «Фенікс», 2010. 212 с.
9. Чумак Л. Становлення та розвиток вітчизняної системи соціального виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. К.: Рідна школа, 2008. № 6. С. 69–70.